

SA's Leading Past Year

Exam Paper Portal

You have Downloaded, yet Another Great
Resource to assist you with your Studies 😊

Thank You for Supporting SA Exam Papers

Your Leading Past Year Exam Paper Resource Portal

Visit us @ www.saexampapers.co.za

**SA EXAM
PAPERS**

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

XITSONGA: RIRIMI RO ENGETELA RO SUNGULA (FAL)

PAPILA RA VUNHARHU (P3)

2021

TIMARAKA: 100

NKARHI: Tiawara ti $2\frac{1}{2}$

Papila leri ri na tipheji ta 6.

SWITSUNDZUXO

1. Papila leri ri avanyisiwile hi SWIYENGE SWINHARHU:

XIYENGE XA A: Xitsalwana	(50)
XIYENGE XA B: Xitshuriwa xa xitsalwambiko xo leha	(30)
XIYENGE XA C: Xitshuriwa xa xitsalwambiko xo koma	(20)
2. Hlamula xivutiso XIN'WE eka xiyenge XIN'WANA na XIN'WANA.
3. Tsala hi ririmi leri u kamberiwaka hi rona.
4. Sungula xiyenge XIN'WANA na XIN'WANA eka pheji YINTSHWA.
5. U fanele u kunguhata (Xik.: U tirhisa mepe wa miehleketo/dayagiramu/chati ya nkhlukelano/marito ya nkoka), hlela no hlayisisa ntirho. Nkunguhato wu fanele wu vonaka emahlweni ka xitshuriwa xin'wana na xin'wana.
6. Minkunguhato hinkwayo yi fanele yi kombisiwa. U tsundzuxiwa ku endla nkhwati wo hingakanya eka minkunguhato hinkwayo.
7. U tsundzuxiwa ku tirhisa minkarhi hi ndlela leyi landzelaka:

XIYENGE XA A: 80 wa timinete	
XIYENGE XA B: 40 wa timinete	
XIYENGE XA C: 30 wa timinete	
8. Nombora tinhlamulo hilaha swivutiso swi nomboriweke hakona eka papila leri.
9. Tsala nhlokomhaka leyi faneleke eka nhlamulo yin'wana na yin'wana.
10. Nhlokomhaka YI NGA tekeriwi enhlokweni loko ku hlayiwa ntsengo wa marito.
11. Tsala swi basa no vonaka.

XIYENGE XA A: XITSALWANA**XIVUTISO XA 1****SWILETELO:**

- Hlawula nhlokomhaka YIN'WE ntsena leyi u yi twisisaka swinene kutani u tsala xitsalwana hi yona, kambe u nga humi emhakeni.
- Rhanga u endla nkunguhato u nga si sungula ku tsala.
- Xitsalwana xa wena xi fanele ku va na kwalomu ka 250–300 wa marito.

- 1.1 Khisimusi ra lembe leri nga hundza. [50]
- 1.2 Matirhelo ya swipanu swa rixaka swa tiko ra Afrika-Dzonga. [50]
- 1.3 Loko a ndzo va nhloko ya xikolo xa hina. [50]
- 1.4 Vukorhokeri bya masipala byi vuyerisa vaakatiko. Pfumela kumbe u kaneta. [50]
- 1.5 Ku va vaakatiko va titekela nawu va wu veka emavokweni ya vona a swi amukeleki. Kanela mhaka leyi. [50]
- 1.6 Hlawula xifaniso XIN'WE eka leswi nga ta landzela kutani u tsala xitsalwana hi xona. Xitsalwana xin'wana na xin'wana xi fanele ku va na nhlokomhaka leyi faneleke.

1.6.1

[Xi huma eka: www.google.com]

[50]

1.6.2

[Xi huma eka: www.google.com]

[50]

1.6.3

[Xi huma eka: www.google.com]

[50]

NTSENGO WA XIYENGE XA A:

50

XIYENGE XA B: XITSHURIWA XA XITSALWAMBIKO XO LEHA**XIVUTISO XA 2****SWILETELO:**

- Hlawula nhlokomhaka YIN'WE ntsena leyi u yi twisisaka swinene kutani u tsala xitsalwambiko hi yona, kambe u nga humi emhakeni.
- Rhanga u endla nkunguhato u nga si sungula ku tsala.
- Xitsalwambiko xa wena xi fanele ku va na kwalomu ka 120–150 wa marito.
- Sungula nhlamulo ya wena eka PHEJI YINTSHWA.

2.1 PAPILA RA MAFUNDZA

Vakhampani ya Kumavutivi va navetisile basari yo humelerisa tidyondzo ta le yunivhesithi. Tsala papila u endla xikombelo xa basari leyi.

[30]**2.2 MATIMU YA MUFI**

Emugangeni wa ka n'wina ku lovile munhu wa ndhuma. Tsala matimu ya mufi lawa ya nga ta hlayiwa hi siku ra nkosi.

[30]**2.3 ATIKILI YA PHEPHAHUNGU**

Tsala atikili ya phephahungu u lemukisa vanhu hi vuvabyi lebyintshwa byo tlulela lebyi nga kona etikweni.

[30]**2.4 INTHAVHIYU**

Tsala inthavhiyu exikarhi ka n'wini wa mathekisi na munhu loyi a lavaka ntirho wo chayela thekisi.

[30]**NTSENGO WA XIYENGE XA B: 30**

XIYENGE XA C: XITSHURIWA XA XITSALWAMBIKO XO KOMA**XIVUTISO XA 3****SWILETELO:**

- Hlawula nhlokomhaka YIN'WE ntsena leyi u yi twisisaka swinene kutani u tsala xitsalwambiko hi yona, kambe u nga humi emhakeni.
- Rhanga u endla nkunguhato u nga si sungula ku tsala.
- Xitsalwambiko xa wena xi fanele ku va na kwalomu ka 80–100 wa marito.
- Sungula nhlamulo ya wena eka PHEJI YINTSHWA.

3.1 PHOSITARA

Tsala phositara u navetisa fesitivhali leyi nga ta va kona endhawini ya ka n'wina.

[20]**3.2 DAYARI**

Tsala dayari ya masiku manharhu ya leswi u nga ta swi endla hi vhiki ra Paseka.

[20]**3.3 SWILERISO**

Tsala swileriso leswi nga ta landzeriwa hi vadyondzi eka ntirho wa ku nyika masagwadi ya vadyondzi lava paseleke ehenhla exikolweni xa n'wina.

[20]**NTSENGO WA XIYENGE XA C:****20****NTSENGO WA TIMARAKA:****100**